

Tips voor energiebesparing in de bewaring

"Energiebesparing in de bewaring is een belangrijk speerpunt bij Tolsma", vertelt Huub Maerman, bewaaradviseur bij Tolsma. Tolsma ontwikkelt en produceert innovatieve bewaar technieken die het bewaarrendement van aardappelen, uien en wortelen verbetert. Om telers te helpen met een energiezuinige insteek van hun bewaring, geeft Maerman zeven tips.

Tekst: Ellen van den Manacker
Illustratie: Hank van Ruitenbeek

TIP 1: Vraag advies aan de bewaar-specialist

"Bewaring is soms een ondergeschoven kindje", vindt Maerman. Een juiste bewaring is belangrijk voor de kwaliteit van het product. "Telers zouden meer advies over hun bewaring moeten vragen aan hun bewaarspecialist. Pas als de bewaring goed op orde is, kan de focus gelegd worden op energiebesparing met behoud van de productkwaliteit." ◀

TIP 2: Stel een spertijd in

"De simpelste vorm van energiebesparing is het instellen van een spertijd", vertelt Maerman. Tussen 23:00 uur en 7:00 uur is het stroomtarief het laagst. Daarnaast mag in een warmere periode de producttemperatuur in de mechanische koeling overdag oplopen, zodat er 's nachts efficiënter gekoeld kan worden. "Als de zon op de bewaring schijnt wordt het warm in de bewaring. Door de bewaring uit te laten staan, houd je de luchtstroom rustig. Zo ventileer je geen onnodige warmte in het product. Alles wat teruggekoeld wordt, is vochtverlies", aldus Maerman. "Sper daarom de koeling van 7:00 uur tot 23:00 uur. Met een goed product kun je met acht uur koelen makkelijk af." ◀

TIP 3: Maak gebruik van EC-motoren

De introductie van 'electronic commutation' of EC-motoren was een flinke stap in de richting van minder energieverbruik tijdens het ventileren. "EC-motoren zijn gelijkstroommotoren. Deze motoren zijn 20% zuiniger in energieverbruik. Ook zijn de toeren van EC-

motoren makkelijker te regelen. Als je de toeren met 20% terugschroeft, dan verbruik je 50% minder stroom", legt de bewaar-specialist uit. "Telers kunnen met gebruik van EC-motoren gemiddeld 30% besparen op hun stroomkosten." EC-motoren zijn aan te schaffen met EIA-subsidie. ◀

TIP 4: Ventileer niet te lang

"Akkerbouwers werken met te veel temperatuurverschillen. Dit kan gebeuren door te veel ventileren. Als je gezonde aardappels hebt, ventileer dan nooit langer dan drie uur achter elkaar", geeft Maerman als advies. "Dit voorkomt drukplekken." ◀

TIP 5: Droog voldoende in het begin

Begin met drogen tijdens het inschuren. De eerste paar dagen na het inschuren zijn het belangrijkste. Zo zegt Maerman: "Het is belangrijk om zowel aardappelen als uien in de beginperiode goed te drogen. Bij aardappelen kan daardoor een goede wondheling plaatsvinden", aldus Maerman. "Goed drogen in de beginfase, scheelt nadrogen gedurende het hele bewaar seizoen." ◀

TIP 6: Blijf onder de 80 ampère

Voor elektriciteit is de grens van klein- naar grootverbruik gelegd op de aansluitwaarde van 3 x 80 ampère. Een tip van Maerman is om, waar mogelijk, met de bewaarplaats onder de 80 ampère te blijven. "Dat scheelt enorm veel stroomkosten", vertelt Maerman. Met EC-motoren of het bewaarprogramma 'Vision Control' is te regelen dat het stroomverbruik onder die grens blijft. ◀

TIP 7: Maak gebruik van het bewaarprogramma 'Vision Control'

Vision Control, zo heet het bewaarprogramma van Tolsma. Het bewaarprogramma kent een module 'energiemanagement'. Deze module zorgt ervoor dat de aardappelteler zijn elektriciteitsaansluiting veel efficiënter kan benutten. "De module 'energiemanagement' kijkt op basis van de bewaarwensen en weersverwachting wanneer er zo energiezuinig mogelijk bewaard kan worden met behoud van de kwaliteit van het product", legt Maerman uit. 'Vision Control' is gekoppeld aan een applicatie, waardoor telers met hun telefoon overal ter wereld hun bewaarlocatie in de gaten kunnen houden. ◀

